T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/575
KARAR NO : 2022/609
KARAR TR : 28/11/2022

ÖZET: Vakıf Üniversitesi Hastanesince sunulan sağlık hizmetinin yürütülmesi sırasında uğranıldığı öne sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. B
Vekili : Av. H. Ç
Davalı : Yüreğir Başkent Hastanesi
Vekili : Av. K. B

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 04/11/2008 tarihinde davalı Hastaneye kanlı balgam şikayetiyle müracaat ettiğini, gerekli tahlillerin yapılmasını müteakip pulmoner tüberküloz teşhisi konulduğunu ve hastaneye yatışının yapıldığını, 05/11/2008 tarihinde yapılan anjiyografi sonrasında müvekkilinin el ve ayaklarında hissizlik oluştuğunu, tedavinin halen devam ettiğini, müvekkilinde oluşan kalıcı sakatlıktan dolayı işinin ve ruh sağlığının bozulduğunu, tıbbi hata ve kusur sonucunda müvekkilinin uğramış olduğu maddi ve manevi zararının tazmin edilebilmesi, acılarının bir nebze olsun hafifleyebilmesi için bu davanın açıldığını ifade ederek, tıbbi hata ve ağır kusur sonucu sakat kalan müvekkilinin fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile sürekli sakatlık için 10.000 TL maddive 100.000 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren ticari faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesiistemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Adana 2. İdare Mahkemesi 14/01/2015 tarih ve E.2014/2883, K.2015/29 sayıile,** 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda idari dava türlerinin sayıldığı,kural olarak idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabileceği, davalı Yüreğir Başkent Hastanesinin bir kamu tüzel kişisi olmadığı, özel hukuk tüzel kişisi olduğu, davacının bir idari işlem ve ya eylem sonucu zarara uğramış olmadığı, bu nedenle görülmekte olan davanın görüm ve çözümünün adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekiliaynı somut olay nedeniyle bu kez,10.000 TL maddi ve 200.000 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren ticari faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyleadli yargı yerindedava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Adana 2. Tüketici Mahkemesi 11/12/2019 tarih ve E.2017/282, K.2019/965 sayıile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın reddine karar vermiş,karara karşı davacı vekili istinaf yoluna başvurmuştur.

5. **Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi 28/09/2022 tarih ve E.2022/2067 sayı ile,** uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu benimsenerek yargı yolu bakımından mahkemenin görevsizliği nedeni ile davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasının incelenmesinin doğru olmadığı gerekçesiyle; 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğincegörevli yargı yolunun belirlenmesi bakımından dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosyanın incelenmesininUyuşmazlık Mahkemesi tarafından görevli yargı yolunun belirlenmesine kadar bekletici mesele yapılmasına karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

> *"Kamu tüzel kişilerinin yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında oluşan zararlar niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup bu zararların tazmini amacıyla hizmet kusuruna dayalı olarak açılan davanın, olayda kamu hizmetinin usulüne ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının belirlenmesinin idare hukuku kuralları esas alınarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2/1-b maddesinde sayılan tam yargı davasında çözülmesinde*

idari yargı yerleri görevlidir.

Somut olayda davacı vekili dava dilekçesinde müvekkilinin rahatsızlığı nedeniyle davalı hastaneye başvurduğunu, davalı hastane tarafından kendisini yeterli derecede bilgilendirmeden yapılan tedavi sonucunda müvekkilinin %100 oranında malul kaldığını bu nedenlerle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile sürekli sakatlık için 10.000,00 TL maddi tazminatın ve 200.000,00 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren ticari faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir. Buna göre davacının talebinin idari işlemden kaynaklandığı anlaşılmakla; görev sorunu, kamu düzenine ilişkin olup, açıkça veya hiç ileri sürülmese bile yargılamanın her aşamasında mahkemelerce kendiliğinden araştırılır (HMK 114,115/1).

Mahkemece; dava konusu olayda dava dışı sağlık görevlilerinin uygulamalarının tıp biliminin genel kabul görmüş ilke ve kurallara uygun olduğu, sağlık hizmetini sağlık personeli aracılığı ile yürüten idarenin hizmet işleyişinde hata bulunmadığı kabul edilerek davalı idare yönünden uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu benimsenerek yargı yolu bakımından mahkemenin görevsizliği nedeni ile davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasının incelenmesi doğru değildir."

III. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın *"Yükseköğretim Kurumları"* başlıklı 130. maddesinin birinci, ikinci ve onuncu fıkraları şöyledir:

"Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

...

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

...

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir."

7. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi şöyledir:

"Bu Kanunda geçen kavram ve terimlerin tanımları aşağıda belirtilmiştir.

...

Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur."

8. 2547 sayılı Kanun'a 5772 sayılı Kanun ile eklenen ve vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumları ile ilgili düzenlemeler getiren Ek 2. maddesi şöyledir:

"Vakıflar; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari hususlar dışında, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, Yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kalmak şartıyla meslek yüksekokulu kurabilir. Bu meslek yüksekokulu, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, Cumhurbaşkanı kararı ile kurulur. Kurulacak meslek yüksekokullarına, meslek ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulması esastır. ..."

9. Aynı Kanun'unEk 5. maddesi şöyledir:

"Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf yönetim organı dışında en az yedi kişiden oluşan bir mütevelli heyeti bulunur. Mütevelli heyet üyeleri, vakıf yönetim organı tarafından dört yıl için seçilir, süresi biten üyeler yeniden seçilebilir. Mütevelli heyet üyelerinin yaş sınırlaması hariç Devlet memuru olma niteliklerine sahip bulunmaları ve en az üçte ikisinin lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olması gerekir. Mütevelli heyet üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer.

Mütevelli heyet vakıf yükseköğretim kurumunun tüzelkişiliğini temsil eder. Vakıf yükseköğretim kurumlarının yöneticileri Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü alınarak mütevelli heyet tarafından atanır. Mütevelli heyet; vakıf yüksek öğretim kurumu yöneticilerine uygun gördüğü ölçüde yetkilerini devredebilir. Yükseköğretim kurumunda görevlendirilecek yöneticiler ve öğretim elemanları ile diğer personelin sözleşmelerini yapar, atamalarını ve görevden alınmalarını onaylar, yükseköğretim kurumunun bütçesini onaylar ve uygulamaları izler, ayrıca vakıfça hazırlanan yönetmelik hükümlerine göre diğer görevleri yürütür.

Mütevelli heyetin toplantı nisabı ve karar alınması ile ilgili hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükmü uygulanır."

10. Davalı Başkent Üniversitesi anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde 2809 sayılı *"Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu"*nun Ek 33. maddesi ile vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 28/11/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece adli yargı dosyasının, ekinde idari yargı dosyasınınbir örneği ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, davacının geçirdiği bir ameliyat sonucunda tıbbi hata ve ağır kusur sonucu sakat kaldığından bahisle uğradığımaddi vemanevi zararların tazmini istemiyle açılmıştır.

14. İdari rejime dayalı olarak düzenlenmiş bulunan Türkiye'nin idari yapısında, kamu tüzel kişiliği idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmetidir. Bu bağlamda, Kamu Tüzel Kişileri, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahiptirler ve tek taraflı işlemlerle yeni hukuki durum yaratabilirler. Bu nedenle de kamu hukukuna tabidirler.

15. Vakıf üniversiteleri, devlet tarafından, kanunla ve kamu tüzel kişisi olarak kurulmaktadır. Kanunla kurulma zorunluluğunun doğal sonucu olan *"kamu tüzel kişiliği"* niteliği, üniversitelerin yapısına has bir özellik olduğundan, vakıflar tarafından kurulan üniversitelerin ve bu üniversitelere bağlı kurumların, örneğin tıp fakültesi veya araştırma hastanelerinin de kamu tüzel kişiliğine sahip olduğu açıktır.

16. Davalı Başkent Üniversitesi de anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde 2809 sayılı Kanun'un Ek 33. maddesi ile vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

17. Dosyanın incelenmesinden davacının, rahatsızlığı nedeniyle Başkent Üniversitesine bağlı Yüreğir Başkent Hastanesine başvurduğu, ameliyat edildiği, ameliyatı sonrasında ellerinde ve bacaklarında his kaybının oluştuğu, tedavisinin devam ettiği ancakdava tarihine kadar herhangi bir iyileşme görülmemesi üzerine, oluşan zararlara karşı maddi ve manevi tazminatın davalıdan tahsili istemiyle dava açtığı anlaşılmıştır.

18. Bu duruma göre, Vakıf Üniversitesi Hastanesinin kamu hizmetini yürüttüğü sırada kişilere verdiği zararın tazmini istemiyle açılan bu davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevlidir.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin başvurusunun kabulü ile Adana 2. İdare Mahkemesinin 14/01/2015 tarihli ve E.2014/2883, K.2015/29 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Adana 2. İdare Mahkemesinin 14/01/2015 tarihli ve E.2014/2883, K.2015/29 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

28/11/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN